

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Verschijnt maandelijks, behalve in augustus

*Samengesteld door de Stichting voor
Economisch Onderzoek der Universiteit
van Amsterdam, redactie: Mevr. Dra. E.
Hijmans*

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

The Case for Social Accounting

Smyth, J. E. — Hier wordt gesteld, dat de techniek van het opstellen, formuleren en interpreteren van nationale jaarrekeningen door accountants behoort te worden begrepen en in bepaalde gevallen zelfs beheerst. Niet alleen dat de in administratie en accountancy gangbare begrippen ook in dit nieuwe gebied worden gebruikt, en dat de accountant daardoor van meet af aan een voorsprong heeft bij het begrijpen der gegevens; ook berusten de cijfers waaruit de nationale jaarrekeningen worden opgebouwd, op administratieve gegevens. Het is dus van veel belang dat de administratieve mensen begrip hebben voor hetgeen hier wordt gedaan en voor de doeleinden waarvoor de gegevens gebruikt kunnen worden. De hulp van de administratief geschoolden is voorts vooral met betrekking tot de economische voorlichting en vorming van het publiek zeer gewenst. De schrijver pleit dan ook voor het opnemen van het onderwerp „nationale jaarrekeningen” in de opleidingprogramma's voor accountants en administratieve functionarissen der hogere niveaux.

A II - 3
E 741.23 : E 27

The Canadian Chartered Accountant, april 1956

III. LEER VAN DE INRICHTING

Electronic Devices, principles and application to accountancy

Zoals de architect het huis ontwerpt en laat bouwen dat een bepaalde opdrachtgever nodig heeft, zo zou volgens de schrijver van dit artikel de beroepsaccountant het geautomatiseerde administratieve apparaat dat op het bedrijf van een bepaalde cliënt past, als een geheel moeten kunnen ontwerpen, doen fabriceren en in werking zetten. De schrijver beroept zich op John Diebold, die erop heeft gewezen dat de automatisering ons dwingt, een productieproces als een geïntegreerd geheel te bezien en niet als een serie afzonderlijke fasen die zijn ingedeeld volgens de meest economische verdeling der mogelijkheden van mensen en machines. Ook de „computers” die administratieve gegevens verwerken moeten worden gezien als een middel om het gehele administratieve proces op nieuwe voet in te richten overeenkomstig de eisen van het gegeven bedrijf. Dit is specialistenwerk, en de administratieve specialist is de accountant.

A III - 3
E 738.4

The Accountant, 24 maart 1956

IV. LEER VAN DE CONTROLE

Interne controle en de techniek der accountantscontrole

Mey, Prof. Dr. A. — Deze beschouwing behelst een diepgaande bezinning op een oud vraagstuk, dat echter in de laatste tijd in nieuwe gedaante door jongere schrijvers als Tempelaar en Diephuis is gesteld, naar aanleiding hoofdzakelijk van de opvattingen ten deze in de Verenigde Staten.

De schrijver ziet in de laatste decennia wel een verscherping der problemen, en een uitbreiding in de breedte van hun betekenis. Hij meent echter niet, dat er zodanige veranderingen zijn te constateren, dat daaruit de noodzaak van een verandering der techniek van de controle kan worden aangetoond. De zelfstandige actie is nog altijd omisbaar, de con-

trole der goederenbeweging vormt no gsteeds de „backbone” van het gehele onderzoek, al is de toepassing van steekproeven door de accountant, zifs op de juiste wijze en onder vereiste condities, aanvaard als organisch deel van die zelfstandige actie.

In het streven naar de oriëntering op Amerikaanse opvattingen ziet de schrijver geen vooruitgang, al heeft dit streven nut omdat het leidt tot verdiepte rekenschap en tot het vernieuwen der argumenten in de studie der problemen.

A IV - 2
E 741.23

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, maart 1956

A Suggested Change in Examination Approach

Tietjen, A. C. — De schrijver pleit voor veranderingen in de accountantscontrole, die tegemoet kunnen komen aan de personeelschaarste en de hoge personeelkosten, en tegelijk het nuttig effect van de controle kunnen verhogen. Bij een cliënt waar de controle over een reeks van jaren plaatsvindt, kan men volgens hem de werkzaamheden nog meer spreiden over het jaar. Dan behoeven bepaalde tijdrovende onderdelen niet ieder jaar te worden verricht. Doordat men doorlopend in contact blijft met de administratie van de cliënt, kan bv. voor de controle van het kasgeld worden volstaan met fragmentarisch onderzoek in twee van de drie jaren, terwijl in het derde jaar een volledige detailcontrole plaatsvindt. Deze „rotatie van werkzaamheden” wordt beschouwd als een logische voortzetting van de gedachte van het tussentijds uitvoeren van bepaalde controlewerkzaamheden, welke reeds vrij algemeen toepassing heeft gevonden. De tijdwinst die ermee werd bereikt, zou men moeten gebruiken om het inzicht van het hogere personeel der accountantskantoren in de bedrijven der cliënten, de interne controle etc. te vergroten en het salarisniveau te verhogen. De staf van jongere assistenten zou kunnen worden ingekrompen, terwijl aan de vorming der overblijvenden meer aandacht zou kunnen worden besteed.

A IV - 4
E 741.23 : E 635.451

The Journal of Accountancy, april 1956

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

II. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE ALS WETENSCHAP

Het Object der Bedrijfseconomie

Geertman, Dr. J. A. — In dit gastcollege voor studenten van de „Freie Universität” in Berlijn gaf de schrijver een schetsmatig overzicht van de ontwikkeling van diverse bedrijfseconomische leerstukken, in het bijzonder in de laatste tijd. Hij constateerde o.m. een verschuiving in de richting van de commerciële functies, waarbij begrippen als breakeven analysis, investment planning, omzetsnelheid, intensieve financiering e.d. meer op de voorgrond komen. Ook de studie van de „sociale dienst” in het bedrijf geniet een toenemende belangstelling, al behoort zij niet in haar geheel tot het gebied der bedrijfseconomie.

Ingegaan wordt ook op de verhouding tussen algemene economie en bedrijfseconomie, en tussen macro- en micro-economische begrippen. De beschouwing sluit met enkele opmerkingen over de te verwachten verdere ontwikkeling der objectbepaling, in het bijzonder in verband met de voortschrijdende automatisering.

Ba II - 2
E 011.2 : E 011.412

Economie, maart 1956

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Multimomentopnamen

Looygaard, N. C. — Na een historisch overzicht van het ontstaan der „work sampling” methode en een schets van het wezen, de doeleinden en de werkwijze van het systeem, gaat de schrijver vrij diep in op de mathematische bepaling van het aantal nodige waarnemingen. Vervolgens wordt een aantal toepassingsmogelijkheden van multimomentopnamen opgesomd, en een detailvoorbeeld met cijfers en berekeningen uitgewerkt.

Veertien voorwaarden voor juiste toepassing van de methode die in de literatuur worden genoemd worden in het kort behandeld, en tot slot wordt een zestal voordelen van het gebruik genoemd.

De nadruk ligt vooral op de toepassing der multimomentopnamen bij het zoeken naar organisatie- en efficiëncyverbeteringen; het gebruik bij bedrijfs- en tijdsvergelijking en bij kostprijsberekeningen wordt in dit artikel niet in extenso behandeld.

Het artikel bevat een literatuuropgave.

Ba III - 1 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, maart 1956*
E 643.01

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

An Accountant's Thoughts on Valuation

Lister, Th. — In deze, voor accountancy-studenten gehouden lezing, gaat de schrijver uitvoerig in op de problemen van waardering van goederen in de bedrijfshuishouding en op de vraag, in hoeverre de publieke accountant zijn handtekening onder waarderingen kan zetten.

Zijn uitgangspunt is, dat waarden schatten is en blijft, zolang er geen feitelijke ruil-transactie plaatsheeft. Degeen die waardeert, tracht zich te verplaatsen in de geest van kopers en verkopers, en te schatten hoe werkelijke kopers en verkopers zouden beslissen. Daarbij zijn allerlei omstandigheden van invloed op die hypothetische beslissingen; bijvoorbeeld de verkoopmethode, de grootte van de markt, de dringendheid van koop resp. verkoop voor de partijen, de mate van hun kennis, enzovoorts.

Op een aantal van deze omstandigheden en hun uitwerking wordt nader ingegaan, waarna de verkregen inzichten worden toegepast op de waardering van voorraden en goederen in bewerking, debiteuren, vaste activa, schulden, goodwill, risico en winst.

Ba IV - 2 e *The Accountants' Magazine, (Scotland), maart 1956*
E 136.322

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Equity Financing for the Small Firm

Weaver, R. A. Jr. — In de Verenigde Staten zijn 4 miljoen kleinere ondernemingen, waaronder ongeveer 125 000 industriële- en handelsondernemingen, die groot genoeg zouden zijn om aandelen te emitteren.

De schrijver meent dat het zowel voor vele van die ondernemingen zelf als voor de gehele economie van veel nut zou zijn, indien dit op grotere schaal zou worden gedaan. Hij gaat na hoe het komt dat zo veel kleine ondernemers voor aandelenfinanciering terugschrikken, en wijst op de voordelen ervan. Vooral de afwezigheid van een vaste rentelast kan van belang zijn, terwijl de veelal bestaande vrees voor verlies van zeggenschap geen grond heeft, mits men maar meer dan de helft van het aandelenkapitaal in eigen kring houdt.

De schrijver bespreekt de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan wil een emissie slagen, de te volgen procedure en de kosten, en de grootte van de uitgifte.

Ba V - 3 *Harvard Business Review, maart-april 1956*
E 325.23

Voor- en nadelen van het afbetalingsstelsel

Koning, Drs. J. A. A. en Mr. Th. A. Fruin — Dit artikel behelst een kort verslag van een discussie-avond waar het onderwerp door de heren Koning en Fruin werd ingeleid.

Volgens de eerste inleider zijn de voordelen van het kopen op afbetaling groter dan de nadelen. Hij ziet de typische functie van het afbetalingssysteem in het omzetten van onregelmatige grote bestedingen in regelmatige kleine.

Echter zal altijd een gedeelte van het inkomen voor vrije keuze beschikbaar moeten blijven. Van aansmeren noch van overkopen mag sprake zijn.

Opvoeding van consument en credietgever is nodig, maar de vraag is of opvoeding van de consument mogelijk is. Het interview is een eerste vereiste en zou voor beide partijen verplicht moeten worden gesteld.

In het vrije bedrijf zal de concurrentie nopen tot steeds gunstiger credietvoorwaarden enz., en dit zou door wettelijke beperkingen tegengegaan moeten worden.

De tweede inleider belichtte vooral het effect van toenemend kopen op afbetaling op de conjunctuur, op de positie van de handel en op de ontwikkeling van de tweedehands markt. Hij wees ook op het optreden van verzendhuizen, die minder nauwkeurig en serieus tewerk gaan en op de sociale euvelen die de laatste tijd aan alle kanten waarneembaar zijn, en pleitte voor grote voorzichtigheid.

Ba V - 5c *Maatschappij Belangen, april 1956*
E 325.321.1

De financiering van de investeringen; voorziening in de behoefte aan risico-dragend kapitaal

Scheffer, Prof. Dr. C. F. — Dit artikel behelst een aantal opmerkingen naar aanleiding van het onlangs verschenen rapport van de Commissie-Van Campen, dat over dit onderwerp werd uitgebracht aan het Centrum voor Staatkundige vorming. De Commissie onderzocht, in hoeverre een verschuiving van besparingen van de risico-aanvaardende sfeer naar de risico-mijdende sfeer heeft plaatsgehad, welke gevolgen deze heeft gehad en welke maatregelen in dit verband aan te bevelen zijn.

De Commissie en de schrijver van het onderhavige artikel zijn beide van mening, dat er geen ernstige discrepantie tussen vraag naar en aanbod van risico-dragend kapitaal bestaat, al is er een verschuiving in de vorm der besparingen ten opzichte van de toestand van voor de oorlog opgetreden. Wel is het — in voldoende mate aanwezige — risico-dragende kapitaal onvoldoende doorgestroomd, zoals uit de in het artikel gegeven aanvullende analyse der cijfers blijkt.

De kleine en middelgrote ondernemingen krijgen dit soort kapitaal moeilijk, vooral door het incurante en immobiele karakter van de niet-officiële genoteerde aandelen en de commanditaire deelnamen. Aan dit punt heeft volgens de schrijver de Commissie te weinig aandacht besteed. Hij meent ook, dat een transformatie van incurante vormen van risico-dragende kapitaalverschaffing in een behoefte zou voorzien, en dat de mogelijkheden hiertoe nader onderzocht dienen te worden.

Ba V - 5d
E 323.2

Economie, maart 1956

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Creatief denken in het bedrijf

Het creatieve vermogen van de brede laag der mensen is maar zeer weinig ontwikkeld. Men komt de laatste tijd tot het besef, dat in de ontwikkeling hiervan een mogelijke bron van belangrijke produktiviteitsverbetering schuilt. In Amerika houdt men zich hiermee intensief bezig, en zijn een aantal methoden ontwikkeld welke zijn bedoeld om het creatief denken te stimuleren. De schrijver beschrijft enkele van deze technieken, t.w. „brainstorming”, de methode van Gordon, en „attribute listing”, en illustreert ze met voorbeelden. Het valt te betwijfelen of deze methoden in Nederland een even gunstig onthaal zouden vinden als in Amerika. Toch is het hoog nodig dat in de Nederlandse bedrijven iets wordt gedaan ter ontwikkeling van de sluimerende creatieve vermogens.

Ba VI - 1
E 641.212.46

Doelmatig Bedrijfsbeheer, maart 1956

Administrative accounting

Place, K. M. — In dit artikel worden enkele voorbeelden van vereenvoudiging van administratieve arbeid behandeld. Tot voor kort is bij het streven naar opvoering van de produktiviteit hoofdzakelijk gelet op de voortbrenging in engere zin, de verplaatsing en de afzet der produkten; het blijkt echter dat ook bij de registratie van het gebeuren belangrijke vereenvoudigingen mogelijk zijn, en dat de hiermee te bereiken besparingen alleszins de moeite waard zijn.

Een eerste vereenvoudiging is de weglating van de „centen en dubbeltjes”, dus de afronding van alle bedragen op hele guldens, dollars etc. Het effect hiervan is, vooral bij min of meer gemechaniseerde administraties, veel groter dan men zou verwachten, en de bezwaren zijn van weinig of geen reëel belang.

Verder laat men vaak bij voorraadadministraties e.d. alle posten weg die beneden een bepaalde — langs statistische weg vastgestelde — minimumwaarde blijven. Hieraan zitten wel bepaalde consequenties vast, maar de voordelen wegen zwaarder.

Een derde vereenvoudiging bestaat in het afschaffen van tijd klokken voor de loonbepaling van de uurloners. Men gaat dan af op de door de werkmeesters bijgehouden administratie van arbeidstijden per karwei en telt de tijd die de arbeider nodig heeft om in zijn afdeling te komen bij de totalen daarvan. Dit bespaart o.m. het tijdrovende „kloppend maken” van twee series gegevens van verschillende herkomst, en voorkomt opstoppen bij de tijd klok en ergernis van de arbeiders.

Ook bij de kostprijsberekening zijn vaak belangrijke vereenvoudigingen te maken, indien men bv. afziet van het verbijzonderen van kleine kostenbedragen. Dit heeft immers weinig zin, gezien het schattingskarakter van andere gegevens die de kostprijs in veel sterkere mate beïnvloeden.

Ba VI - 13
E 643.22 : E 70

The Canadian Chartered Accountant, april 1956

La structure de l'autorité; centralisation et decentralisation

Vaes, Prof. U. J. — In deze voordracht, gehouden tijdens een cursus aan het „Centre de Perfectionnement des chefs d'entreprises" van de Leuvense Universiteit, worden de beginselen die de gezagsstructuur in de bedrijfshuishouding beheersen, in het kort uiteengezet. Het kernvraagstuk van de verdeling van gezag en verantwoordelijkheid over de verschillende functies sluit tevens het probleem van de mate van decentralisatie van de bevelvoering in.

Bij de bestudering van deze dingen is de eerste fase het omschrijven van de arbeidsinhoud; vervolgens moet de beste werkmethode vastgesteld en genormaliseerd worden; dan dient een goede coördinatie der verschillende werkzaamheden te worden bereikt, waarna de verdeling van functies en verantwoordelijkheden kan plaatsvinden. De aldus ontstane structuur berust op delegatie van initiatief, gezag en verantwoordelijkheid en bergt dus het gevaar van verzwakking van de leiding in zich. Dat gevaar kan worden bestreden o.m. door het verzekeren van een zeer goede onderlinge samenwerking, door zorgvuldige omschrijving van de verantwoordelijkheden verbonden aan elke functie, en door een centrale controle van het geheel.

De eenvoudige „lijnorganisatie" vormt, historisch gezien, het uitgangspunt voor elke organisatiestructuur. Met de groei der bedrijfshuishouding wordt de structuur ingewikkelder. Het beginsel van de homogeniteit der taken ligt in het algemeen aan elke groepering ten grondslag. De schrijver schildert het ontstaan en het wezen van de „staforganisatie" en de „functionele organisatie" en de rol van commissies in de structuur. Tot slot wordt ingegaan op het vraagstuk van centralisatie of decentralisatie, dat eigenlijk geen afzonderlijk probleem blijkt te zijn maar een aspect van elk organisatievraagstuk.

Ba VI - 13

Annales de Sciences Economiques Appliquées, maart 1956

E 641/2

Automation

Wetring, I. r. v. a. n. d. e. — In dit artikel wordt eerst de historische ontwikkeling van mechanisering en automatisering geschetst. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de technische mogelijkheden die er op het ogenblik zijn. De schrijver baseert zich hierbij o.m. op gegevens van het Harrogate-congres van 1955 en van het congres van het British Institute of Management in hetzelfde jaar.

Een beeld van de in de Verenigde Staten tot nu toe bereikte resultaten kan worden verkregen uit het rapport dat kort geleden door een economische commissie van het Congres werd uitgebracht aan het Huis van Afgevaardigden en de Senaat. Dit rapport bevat o.m. de conclusie, dat volledige automatisering in de V.S. slechts mogelijk is in bedrijven die momenteel 25 % van de arbeidsbevolking in dienst hebben. Toch zijn de laatste jaren zeer belangrijke resultaten geboekt, waarvan enkele sprekende voorbeelden in het artikel zijn vermeld.

De schrijver schetst voorts de ontwikkeling van de automatisering van de administratie, waar de verwachte arbeidsbesparingen nog groter zijn dan op het gebied van de produktie. Ook hier worden voorbeelden van het bereikte gegeven.

Tot slot wordt vrij uitvoerig ingegaan op de invloed van „automation" op de interne bedrijfsorganisatie, en op de sociale en maatschappelijke consequenties der geschetste ontwikkelingen nu en in de toekomst.

De automatisering stelt hogere eisen aan de intelligentie en vorming van hen die met de bediening van en het toezicht op de machines belast zullen worden, zodat nodig is wat de Amerikanen „upgrading" noemen.

De verwachte sociale problemen zijn volgens Amerikaanse deskundigen niet onoverkomelijk, vooral niet wanneer de hoogconjunctuur aanhoudt.

Ook kleinere bedrijven zullen levensvatbaarheid behouden, omdat de behoefte aan speciale artikelen zal blijven bestaan.

Ba VI - 19

Tijdschrift voor Efficiënte Bedrijfs Organisatie, maart 1956

E 512.12

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Personeelsadministratie

Huizinga, M. r. W. F. — De werknemers hebben recht op duidelijke voorlichting omtrent de berekening van het loon e.d., hoewel deze materie zeer ingewikkeld is geworden. De inrichting van de afdeling personeelszaken dient op deze behoefte te worden ingesteld, en de schrijver geeft hiervoor een aantal praktische wenken. Naast een doelmatig ingericht en volledig archief is het aanwijzen van een beambte voor het geven van inlichtingen van essentieel belang. Dit moet iemand zijn met „een juridische knobbel", expressief vermogen, allround kennis van de gehele afdeling en zeker ook een behoorlijke

dosis sociaal gevoel. Met behulp van voorbeelden wordt de aard van deze functie verduidelijkt. Zijn inlichtingen moeten vooral voor de mensen begrijpelijk zijn.

Als verdere administratieve hulpmiddelen worden o.m. besproken de loonkaart, de afzonderlijke kaartsystemen voor rentekaarten, vakantiekaarten, loonbelastingkaartjes, de gegevens op het loonzakje.

De schrijver behandelt voorts de taakverdeling op een personeelsafdeling in bijzonderheden, en wijst erop dat een en ander — zij het met enige wijzigingen — ook voor het kleinbedrijf essentieel is.

Ba VII - 1
E 641.211.5

Tijdschrift voor Efficiënte Bedrijfs Organisatie, april 1956

Intermitterende filmopnamen: een nieuw hulpmiddel in de arbeidstechniek

De film als hulpmiddel bij het analyseren in bijzonderheden van een arbeidsproces werkt zeer goed, maar is duur. Soms heeft men niet alle details die de film geeft nodig, maar toch meer dan door gewone waarneming bekend wordt. In zulke gevallen kan men gebruik maken van een nieuwe variatie op de — reeds vrij lang bekende — methode der intermitterende filmopnamen, die voor de arbeidstechniek veel grotere perspectieven schijnt te bieden. Deze methode heet in Amerika memomotion study; in Duitsland en Zwitserland Zeitrafferverfahren. Per minuut worden, met gelijke tussenpozen, 50, 60 of 100 opnamen gemaakt. Draait men zulk een film met normale snelheid af, dan verkrijgt men een vrij goed beeld van het waargenomen proces, en wel in $\frac{1}{10}$ van de tijdsduur in werkelijkheid; hierbij springen de eigenaardigheden van dat proces duidelijk naar voren, hetgeen een extra voordeel kan zijn.

De verdere voordelen van deze memomotion study worden genoemd, de toepassingsmogelijkheden opgesomd en de nodige apparatuur behandeld. Aan een drietal praktische toepassingen wordt een en ander geïllustreerd. De uiteenzetting is gebaseerd op gegevens verstrekt door de professoren M. G. Mundel en P. Fornallaz in „arbeitswissenschaftliche Auslandsdienst“, 5, 1956 nr 1.

Ba VII - 5
E 641.213.42

Doelmatig Bedrijfsbeheer, april 1956

De veertigjarige werkweek

Herold, Dr. J. L. M. — In dit artikel wordt eerst een kort overzicht gegeven van de situatie in Europa ten aanzien van het vraagstuk der werktijdverkorting, en van de ontwikkeling ten deze in Nederland. Reeds kort na de laatste oorlog zijn hier studies op dit gebied verricht, maar deze hebben opvallend weinig resultaten opgeleverd, terwijl in ons land zelfs experimenten in de strikte zin van het woord werden verboden, en duidelijke argumenten waarom de verkorting van de werktijd improductief zou zijn, niet werden aangegeven.

Eerst nu, 9 jaar later, kan weer een nieuwe commissie haar werkzaamheden beginnen.

De schrijver bespreekt de resultaten van onderzoeken die buiten Nederland (o.m. in de Verenigde Staten, Engeland en Australië) zijn verricht met betrekking tot de 5-daagse werkweek. Door physiologische onderzoeken werd al vroeg verband gelegd tussen de activiteit enerzijds en de gesteltenis bij het werk anderzijds. De Industrial Fatigue Board in Engeland en later Mayo en Roethlisberger in Amerika kwamen tot de conclusie dat werktijdverkorting allerlei gunstige gevolgen kan hebben. In 1948 werden resultaten van het aanhouden van de 40-urige werkweek gepubliceerd door het Institute of Public Affairs in Australië. Ook over de ervaringen in de Verenigde Staten verschenen interessante gegevens, o.a. in het boek van Yoder (1947). Hier wordt o.m. gewezen op het belang van vrijheid voor iedere werkgever om zelf te experimenteren.

In Amerika gaan op het ogenblik stemmen op om tot instelling van een 4-daagse werkweek over te gaan, hoewel men hiervoor van werkgeverszijde deels weinig voelt. Als argument voor de 4-daagse werkweek wordt in hoofdzaak de steeds toenemende prestatie per man-uur aangevoerd.

Er komen in dit verband nog vele vragen naar voren, waarvan de belangrijkste wel is of de werknemers werkelijk meer vrije tijd wensen. Dit zal onderzocht moeten worden.

De schrijver pleit voor het doen plaatsvinden van experimenten in de verschillende bedrijfstakken in Nederland, waardoor het inzicht in de problemen der werktijdverkorting kan worden vergroot.

Ba VII - 6
E 641.214.1

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, maart 1956